

HRNČIARSTVO

HRNČIARSTVO

- ✘ patrí k najstarším špecializovaným remeslám
- ✘ výroba keramiky z pálenej hlíny, pôvodne modelovaním v ruke, neskôr s využitím hrnčiarskeho kruhu alebo tvarovaním pomocou foriem
- ✘ najstarší písomný doklad o hrnčiarstve je z roku 1416

HRNČIARSKY KRUH

- ✘ hrnčiarsky kruh bol vynájdený pred 4 000 rokmi v Mezopotámii
- ✘ dolný, väčší a ťažší kotúč sa uvádzal do pohybu nohou, na hornom sa formoval predmet z jedného kusa hlíny

VÝROBA KERAMIKY

- ✘ základnou surovinou na výrobu keramiky je hlina
- ✘ Postup:

Dobre spracovanú, vymiešanú, hnetenú hlinu podľa určitých postupov tvarujeme na kruhu. Najťažšie na hrnčiarstve je nasadiť hlinu do stredu hrnčiarskeho kruhu, prstami a dlaňami ju pritlačiť, aby sa na kruhu točila úplne rovnomerne. Až potom začne hrnčiar oboma palcami do hrudy vytláčať dieru a rozširovať ju. Prstami jednej ruky vyťahujeme stenu nádoby zvnútra nahor a druhá ruka udržiava tvar predmetu. Ruky sa musia stále navlhčovať, aby hlina ostala vláčna.

ZDOBENIE KERAMIKY

- ✦ maliarske techniky pri zdobení keramiky sú:
 - *engoby*, ktoré sa používajú na nevypálený črep, nanášajú sa namáčaním, štetcom, polievaním a tupovaním.
 - *glazúry* sa nanášajú na vypálený črep nanášajú sa máčaním, striekaním alebo štetcom.

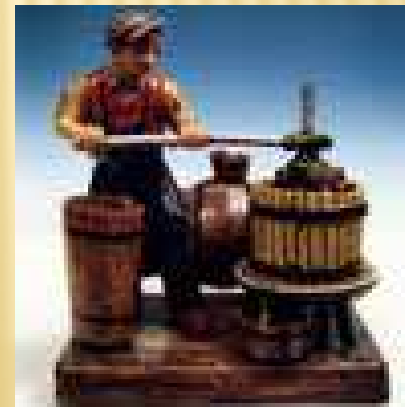
MODRANSKÁ KERAMIKA

- ✘ v roku 1883 bola v Modre založená Keramická učebná dielňa

IGNÁC BIZMAYER

- ✘ národný umelec
- ✘ majster figurálnej keramickej tvorby

HRNČIARSTVO NA SLOVENSKU

- ✘ hrnčiarska výroba sa sústred'ovala na západnom Slovensku, v Honte, Gemeri, Liptove, na Orave a v Zemplíne
- ✘ z hlíny sa vyrábali hrnce na varenie, na úschovu potravín, krčahy, džbány a čutory na prenos tekutín, misy, taniere, pekáče

TVORIVÁ ÚLOHA:

Z plastelíny, moduritu alebo z doma vyrobenej hmoty si vyrobte tanierik, mištičku a hrnček z uškom.

Recept na domácu modelovaciu hmotu:

- ✘ 1 pohár múka hladká
- ✘ 1/2 pohára soľ
- ✘ 1/4 pohára olej
- ✘ 1/4 pohára voda
- ✘ Potravinárske farbivo

Do misky dáme všetky suroviny a vymiešame, najskôr však len trošku vody a zvyšok dolievame. Vznikne nám plastelínová hmota, ak by bola príliš mazľavá, tak sme dali veľa vody. V takom prípade môžeme dosypať ešte múku, pokiaľ nám nevznikne konzistencia, akú potrebujeme. S hmotou môžeme ihneď pracovať. Ak chceme hmotu farebnú, rozdelíme ju na štyri časti, urobíme z nej také gule, do ktorých vnútra spravíme prstom dierku. Do každej dierky dáme iné farbivo, a potom ich s tou farbou vymiešame. Za malú chvíľku nám vznikne krásna, dobre tvarovateľná plastelína na. Môžeme pracovať.

- ✘ Odfot' mi vypracované úlohy a pošli na: bronislava.uhnakova@gmail.com